

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 143/2022

01.03.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Радмиле Драгичевић Дичић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Марка Јанковића, поднетом против правноснажних пресуда Трећег основног суда у Београду К 994/19 од 01.07.2021. године и Вишег суда у Београду Кж1 592/21 од 14.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.03.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Трећег основног суда у Београду К 994/19 од 01.07.2021. године и Вишег суда у Београду Кж1 592/21 од 14.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду К 994/19 од 01.07.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, па му је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од пет година од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, те је одређено да ће се у случају опозива условне осуде у казну затвора урачунати време које је окривљени провео у притвору од 27.04.2021. године до 01.07.2021. године. На основу члана 87. и члана 246а став 3. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета – једне ручно прављене цигарете – цоинта, укупне нето масе 2,14 грама. Окривљени је обавезан да на име судског паушала плати суду 15.000,00 динара у року од 30 дана рачунајући од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 592/21 од 14.10.2021. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Марко Јанковић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање пред другим судијом појединцем.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је на седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев поднет, те је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаном правноснажном пресудом на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, тиме што је у поступку учествовао судија који се морао изузети и у вези са тим наводи да је пресуду Трећег основног суда у Београду К 994/19 од 01.07.2021. године донео судија Мирослав Бошњак, као судија појединац, који је раније у истом предмету као председник већа учествовао у доношењу решења о продужењу притвора према окривљеном и то решења Трећег основног суда у Београду Кв 587/21 од 26.05.2021. године и Кв 779/21 од 24.06.2021. године. Према наводима захтева, из образложења наведених решења о продужењу притвора произлази да је веће утврдило постојање „оправдане сумње“ да је окривљени извршио кривично дело које му се оптужбом ставља на терет, што је облик сумње већи од постојања основане сумње, чије постојање је неопходно приликом одлучивања о притвору, на који начин је у овим одлукама изражен висок степен јасноће у погледу кривице окривљеног. Стога, према ставу одбране, формирање предубеђења од судије Мирослава Бошњака који је као председник већа одлучивао о продужењу притвора према окривљеном више пута, према ставу одбране, јесте таквог квалитета да представља околност која у датом предмету доводи у питање непристрасност овог судије, због чега су у конкретном случају били испуњени разлози из члана 37. ЗКП, за обавезно изузеће овог судије приликом доношења побијане првостепене пресуде.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Из списка предмета произлази да је судија Мирослав Бошњак, као судија појединац, донео побијану првостепену пресуду Трећег основног суда у Београду К 994/19 од 01.07.2021. године.

Поред тога, из списка предмета произлази и то да је решење Трећег основног суда у Београду К 994/19 – Кв 587/21 од 26.05.2021. године донето у већу састављеном од судија: Александра Перишића, као председника већа и судија Мирослава Бошњака и Вука Ђуричковића, као чланова већа, а решење Трећег основног суда у Београду К

994/19 – Кв 709/21 од 24.06.2021. године у већу састављеном од судија: Александра Перишића, као председника већа и судија Мирослава Бошњака и Игора Величковића, као чланова већа.

Одредбом члана 37. став 1. ЗКП, прописано је да ће судија бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету, уколико је у том предмету у одређеном односу са окривљеним (тачка 1) 2) и 3)) или када је имао одређене процесне улоге у истом предмету (тачка 4)... ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или одлучивао о потврђивању оптужнице и учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног односно тужиоца, или је саслушан као сведок или као вештак – односно када нису испуњене формалне претпоставке непристрасности судије, док је ставом 2. истог члана, прописана могућност изузећа, уколико постоје околности које изазивају сумњу у његову непристрасност. Дакле, установа изузеће у кривичном поступку уведена је у циљу обезбеђења претпоставки непристрасности судије.

По налажењу овога суда, учествовање судије у доношењу одлуке о притвору према окривљеном у истом предмету не представља разлог за његово изузеће приликом одлучивања о кривици у односу на истог окривљеног, већ постојање предубеђења као разлога за његово изузеће, зависи од тога да ли је приликом одлучивања о притвору судија заузео јасан став о кривици окривљеног или није, дакле, ради се о фактичком питању у сваком конкретном случају.

Одлучивање о притвору, као најстрожој мери обезбеђења присуства окривљеног и за несметано вођење кривичног поступка, према одредбама члана 210. до 216. ЗКП, подразумева оцену испуњености законом прописаних разлога за утврђивање, продужење или укидање те мере, у оквиру којих разлога спада и оцена постојања основа сумње да је окривљени извршио кривично дело.

Чланом 2. тачка 18) ЗКП, прописано је да је „основана сумња“ скуп чињеница које непосредно указују да је одређено лице учинилац кривичног дела, а тачком 19) истог члана, прописано је да је „оправдана сумња“ скуп чињеница које непосредно поткрепљују основану сумњу и оправдавају подизање оптужбе.

У конкретном случају, из списка предмета произлази да је кривично веће првостепеног суда, након подношења оптужног предлога против окривљеног, испитујући по службеној дужности у смислу члана 498. став 4. ЗКП да ли и даље постоје разлози за притвор, донело цитирана решења о продужењу притвора против окривљеног, наводећи у образложењу тих решења да из до сада прикупљених доказа у овом кривичном поступку произлази постојање оправдане сумње да је окривљени АА, извршио кривично дело које му се оптужбом ставља на терет. Поред тога, у образложењу цитираних решења наведено је и то да околности, које произлазе из списка предмета, да је окривљени упознат да се против њега води кривични поступак и да је био обавештен да је дужан да суду пријави сваку промену места пребивалишта и боравишта, да је током предметног кривичног поступка упозорен да је дужан да се уредно одазива на све позиве суда и да је упозорен о последицама непоступања по тим

обавезама, као и да је током поступка према окривљеном било донето више наредби за принудно довођење, које у више наврата нису реализоване и да је окривљени у више наврата изостао са главног претреса, иако је уредно позван, при чему свој изостанак није оправдао, у својој међусобној повезаности указују да окривљени очигледно избегава да дође на главни претрес, због чега је продужење притвора против окривљеног на основу члана 211. став 1. тачка 1) у вези са ставом 2. КЗ, неопходно ради обезбеђења његовог присуства током предметног кривичног поступка.

Из изнетог произлази да је кривично веће првостепеног суда, одлучујући о притвору против окривљеног, а након подношења оптужног предлога, само констатовало постојање оправдане сумње да је окривљени извршио кривично дело које му се оптужбом ставља на терет, дајући у образложењу решења разлоге искључиво у погледу постојања околности које указују да окривљени очигледно избегава да дође на главни претрес без образлагања и упуштања у питање кривице окривљеног.

Дакле, по налажењу овог суда, сама констатација о постојању оправдане сумње у решењима о продужењу притвора, не указује да је судија Мирослав Бошњак изразио висок степен јасноће у погледу кривице окривљеног АА и не доводи у питање претпоставку непристрасности овог судије код одлучивања о кривици окривљеног, конкретно код доношења побјане првостепене пресуде, због чега се оцењују као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар - саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић